

ОПИС
навчальної дисципліни «Експертні системи»

I (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність 051 «Економіка»

1. Загальна характеристика дисципліни

Загальний обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС.

Статус дисципліни – вибіркова

Факультет (інститут) – навчально-науковий інститут фізики, математики, економіки та інноваційних технологій.

Кафедра – економіки та менеджменту

Курс – 4; семестр – 8; вид підсумкового контролю – залік.

Викладачі: канд. екон. наук, доц. Солтисік О.О.

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин						Вид семестрового контролю		
				Аудиторні заняття					Самостійна робота	Курсова робота	Залік	Екзамен
				Кредити ЄКТС	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття				
Денна	4	8	90 / 3	36	24	-	12	-	54	-	+	-
Заочна	4	8	90 / 3	12	6	-	6	-	66	-	+	-

Зміст лекційного матеріалу

Тема 1. Основні теорії експертних систем

Тема 2. Взаємозв'язок експертних систем та систем штучного інтелекту

Тема 3. Сфера компетенції експертних систем

Тема 4. Поняття знань. Використання знань в експертних системах

Тема 5. Методологія проектування експертних систем

Тема 6. Розробка експертних систем

Тема 7. Методи пошуку рішень

Тема 8. Загальна характеристика інструментальних засобів для побудови експертних систем

Тематика практичних занять

Тема. Основи роботи експертних систем. Робота з «Малою експертною системою 2.0».

Тема. Компетенції експертних систем. Аналіз ефективності інвестиційного проекту й розробка бізнес-плану в системі «ProjectExpert».

Тема. Розробка експертної системи в VBA.

Тема. Робота з експертною системою «МІЗАР».

Тема. Особливості проектування ЕС в середовищі Clips.

ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТА

4 семестр								
Практичні заняття					Тестовий контроль		Сума	Залік
1	2	3	4	5	T1	T2	100	+
10	10	10	10	10	25	25		

На практичних заняттях студенти вивчають теоретичні відомості щодо особливостей проектування, створення та роботи з експертними системами з використанням певних програмних засобів та виконують практичні завдання. Після виконання практичної роботи студенти оформляють звіт в електронному вигляді з представленими результатами роботи та сформульованими відповідними висновками. Після оформлення звіту студент повинен захистити виконану роботу.

Схема оцінювання виконаної практичної роботи

Аспект практичної роботи	Бали максимум
Ступінь виконання практичного завдання	4
Якість оформлення звіту (дотримання структури оформлення, малюнки, схеми, таблиці, формули тощо)	3
Захист практичної роботи	3
Разом:	10

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Андон Ф.И. Логические модели интеллектуальных информационных систем / Ф.И. Андон, А.Е. Яшунин, В.А. Рениченко. – К.: Наукова думка, 2013.
2. Гаврилова Т.А., Хорошевский В.Ф. Базы знаний интеллектуальных систем / Т.А. Гаврилова, В.Ф. Хорошевский. – Сиб.: Питер, 2011.
3. Гладун В.П. Процессы формирования новых знаний / В.П. Гладун. – К. Наукова думка, 1988. – 269 с.
4. Глибовець М.М., Отецький О.В. Штучний інтелект. Підручник. – К: Вид.дім "КМ Академія", 2002, – 366с.
5. Джексон П. Введение в экспертные системы / Джексон П. – М.: Вильямс, 2011.
6. Месюра В. І. Експертні системи. Частина 1. Навчальний посібник / В.І. Месюра, А.А. Яровий, І.Р. Арсенюк – Вінниця: ВНТУ, 2006. – 114 с.
7. Частиков А.П. Разработка экспертных систем. Среда CLIPS / А.П. Частиков, Т.А. Гаврилова, Д.Л. Белов. – СПб.: БХВ-Петербург, 2009.

Допоміжна:

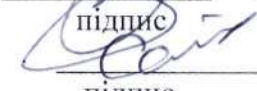
8. Аверкин А.Н. Приобретение и формализация знаний / А.Н. Аверкин, А.Ф. Блишун, Т.А. Гаврилова, Г.С. Осипов // Искусственный интеллект. Кн. 1. Системы общения и экспертные системы. – М.: Радио и связь, 1990.
9. Бойко В.В. Проектирование баз данных информационных систем / В.В. Бойко, В.П. Савинков. – М.: Финансы и статистика, 1989. – 347 с.
10. Гаврилова Т.А., Червинская К.Р. Извлечение и структурирование знаний для экспертных систем / Т.А. Гаврилова, К.Р. Червинская. – М: Радио и связь, 1992.
11. Построение экспертных систем. Под ред. Ф. Хейес-Рота, Д. Уотермана, Д. Лената. – М.: Мир, 1987.
12. Цикризис Д. Модели данных / Д. Цикризис, Ф. Лоховски. – М.: Финансы и статистика, 1985. – 274 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Навчально-методичні матеріали для дисципліни «Експертні системи» – Режим доступу: <https://sites.google.com/site/khomoshyura/navcalno-metodicni-materiali/ekspertni-sistemi>

Завідувач кафедри

Викладач

 підпис
 Кішакевір Б.Ю.
 прізвище, ініціали
 підпис
 Сайдчик О.О.
 прізвище, ініціали